

Nr 147.

Av herr **Björnsson**, om åtgärder till skyddande av firmanamn, som tidigare använts av bolag eller ekonomisk förening.

Enligt Lag om aktiebolag av 12 augusti 1910 18 § skall ny firma tydligt skilja sig från andra, förut i laga ordning registrerade, ännu bestående aktiebolagsfirmor.

I Skarstedts förklarande anmärkningar till samma lag säges dessutom: »En aktiebolags firma är 'bestående' intill dess bolaget blivit upplöst, vilket ej inträffar i och med likvidationens eller konkurs inträdande, utan först i och med det att redovisning för likvidationen framlagts resp. konkursen avslutats.»

Vid rekonstruktion av en del aktiebolag inträffar, att det gamla bolaget beslutar ändring i firmanamnet, varefter hinder ej mött för ett nytt bolag att få det gamla namnet för sig registrerat. Talrika exempel på ett dylikt förfarande äro ej svåra att finna i senare tids bolagshistoria.

Utän tvivel kan ej sällan förorsakas ekonomisk skada genom förenämnda upptagande av ett föregående bolags namn. I många fall infordras visserligen de gamla aktiebreven i och för utbyte och makulering, men så är ej fallet, då det gamla bolaget går i konkurs eller likviderar utan att giva överskott till aktieägarna.

Som av faktiska exempel är lätt att visa, kan det tänkas, att aktiebolag omändrats för att i beskattningshänseende komma i gynnsammare skatteklass. Då ett aktiebolags beskattning utgår efter principen vinstens storlek i förhållande till aktiekapitalet, är det tydligt, att om samma företag år efter år lämnar lika stor vinst i kronor blir skatten, som skall betalas, mindre det år, då aktiekapitalet är större.

På grund av aktiebolagslagens föreskrift i 56 § mom. 5 att tillgångar avsedda för stadigvarande bruk ej må upptagas till högre värde än det, vartill de varit uppförda i den närmast föregående fastställda balansräkningen, kan ett aktiebolag ej skriva upp nämnda tillgångar och på den grunden öka aktiekapitalet utan kontant inbetalning eller genom överföring av besparade vinstmedel.

Dock förefaller det hava kringgåts sålunda:

Det ursprungliga aktiebolaget med det mindre aktiekapitalet ändrar namn och likviderar. Ett nytt bolag med ett större aktiekapital och det ursprung-

liga bolagets namn bildas, övertagande det likviderande bolagets samtliga tillgångar.

Möjligen skulle en sådan ombildning ej skett, om vederbörande ej fått återtaga sitt gamla välkända och inarbetade firmanamn.

Det kan även tänkas möjligheten av, att ny lagfart å respektive aktiebolags fastigheter ej blivit sökt, och torde sådan uraktlåtenhet ställa sig ganska svår att upptäcka.

5 och 119 §§ Lag om bankrörelse 22 juni 1911 föreskriver — — »Ny firma skall tydligt skilja sig från annan förut i aktiebolagsregistret införd ännu bestående firma» — —. Som exempel på olika bankföretag med samma namn kunna nämnas:

Aktiebolaget Stockholms Folkbank	bildat 1868,
»	»
»	»
Aktiebolaget Göteborgs Handelsbank	» 1897,
»	»
»	» 1925.

Lag om försäkringsrörelse ²⁵/₅ 1917 5 § föreskriver — — »Ny firma skall tydligt skilja sig från annat, förut i laga ordning registrerat ännu bestående försäkringsbolags firma» — —.

Lag om ekonomiska föreningar ²²/₆ 1911 8 § föreskriver — — »Firma skall tydligt skilja sig från andra, hos samma myndighet förut i laga ordning registrerade, ännu bestående föreningsfirmor».

Det torde icke kunna påvisas, att något legitimt intresse för ett bolag bliver kränkt därigenom, att det tvingas att välja ett namn, som tydligt skiljer sig från dess föregående, om dess läge är sådant, att en så genomgripande rekonstruktion, som här ifrågakommande, är nödvändig. I varje fall synes det vara orimligt, att aktiebolagslagens klara förbud mot uppskrivning av värden på tillgångar för stadigvarande bruk skall kunna göras illusoriskt genom ett förfarande av det slag, som här åsyftas.

Under åberopande av det nu anförda får jag därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag, efter nödig utredning, till sådan ändring i

dels Lag 12 aug. 1910 om aktiebolag,

» Lag 22 juni 1911 om bankrörelse,

» Lag 25 maj 1917 om försäkringsrörelse,

» Lag 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar,

att icke nytt bolag eller ny ekonomisk förening må kunna till skada för det allmänna eller för enskilda på sätt ovan närmare angivits begagna firmanamn, som tidigare använts av äldre bolag eller förening.

Stockholm den 21 januari 1927.

Edv. Björnsson.